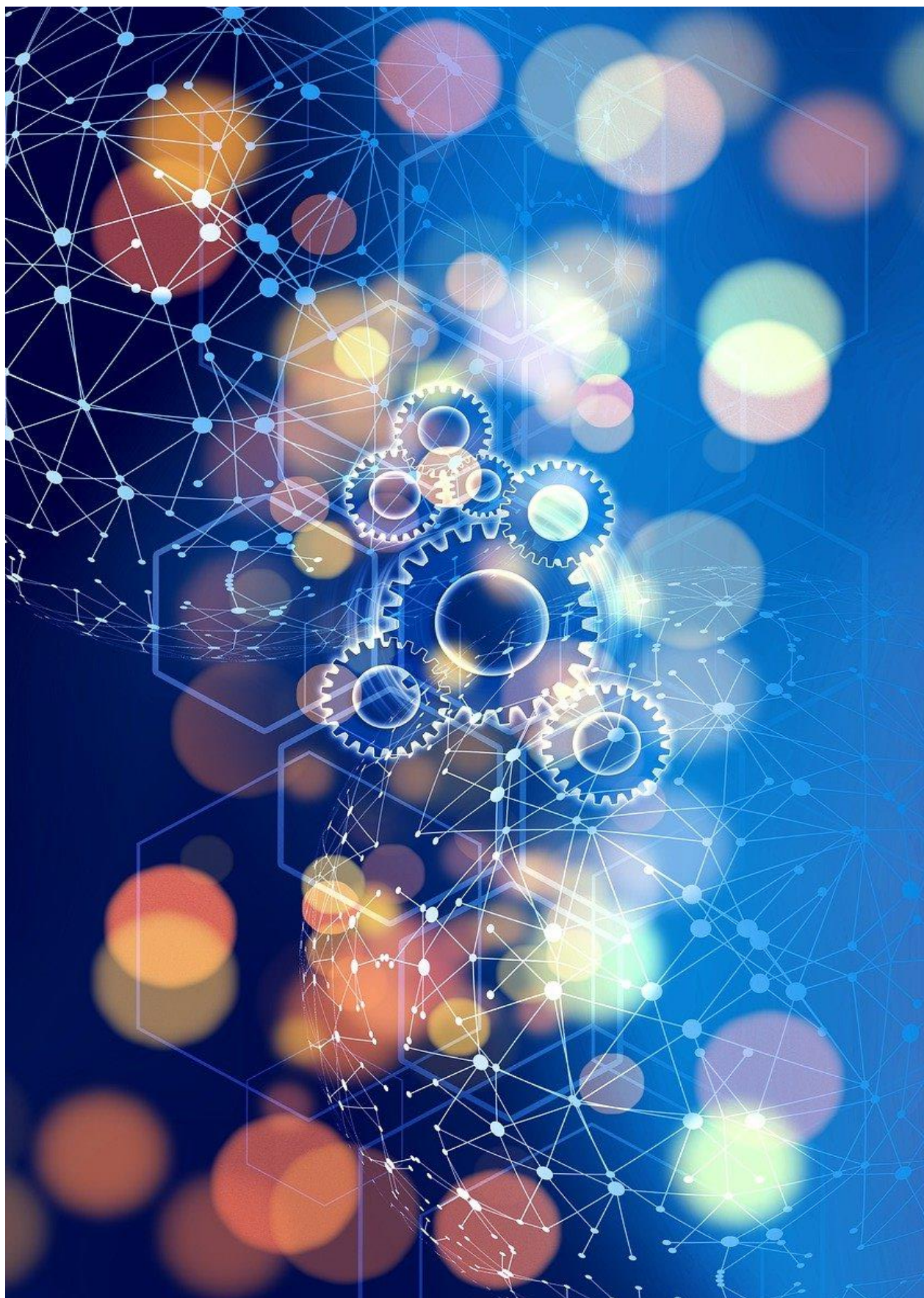

DEN 1 OKTOBER 2023

RIKTNING FÖR DIGITALISERINGSARBETET
I HELSINGBORGS STADS SKOLOR

Innehållsförteckning

Versionshantering	2
Syfte och målbild med riktningen	3
Inledning	4
Organisation för likvärdig tillgång och användning	5
Adekvat digital kompetens	6
Bilaga A Historik.....	8
Bilaga B Handlingsplan	10
Bilaga C Ordlista.....	0

Versionshantering

Dokumentnamn: Riktning för digitaliseringsarbetet i Helsingborgs stads skolor	
Giltighetstid: Läsåret 23/24 (revideras årligen)	Målgrupp: Personal inom Helsingborgs stads skolor
Dokumentansvarig: Ansvarig för samordningsgruppen	Beslut av: Utbildningsdirektör
Beslut datum: 2023-10-16	Status: Första godkända versionen
Bilagor: Historik, Handlingsplan, Ordlista	

Datum	Version	Beskrivning	Ändrat av
2023-10-03	1.0	Första versionen godkänd av samordningsgruppen	Mona Andersson, Charlotte Anderberg
2023-10-16	1.1	Versionen godkänd av SFF styrgrupp	

Syfte och målbild med riktningen

I Helsingborgs stads skolor (HSS) vill vi utveckla nya innovativa arbetssätt som bidrar till en ökad måluppfyllelse för våra barn och elever. För att nå dit behöver vi utveckla organisationens digitala förmåga och ta gemensamt ansvar för att alla barn och elever ges möjlighet att utveckla adekvat, digital kompetens. Syftet med denna gemensamma riktning är tydliggöra hur vi arbetar för att möta krav i skollagen, läroplanen, övriga styrdokument och för att nå vår målbild om att vara en förebild i att förbereda barn och ungdomar för en alltmer föränderlig och oförutsägbär värld. Se bilaga A för mer bakgrundsinformation.

Utifrån en kartläggning¹ formulerades 6 målbilder:

1. Vi utvecklar nya innovativa arbetssätt som bidrar till en ökad måluppfyllelse för våra barn och elever.
2. Barn/elever följer sin egen kunskapsprogression formativt och medskapar till kreativa arbetssätt
3. Vi ser barn och elever som en resurs och möjliggörare för den fysiska och digitala utvecklingen i staden. Barn och elever har möjlighet att påverka och gör faktiskt det!
4. Vi har ett digitalt ekosystem där det är lätt för alla att vara modiga och nyfikna. Ekosystemet utgår från barnet/eleven som leder sig själv och sitt lärande och skapar sin egen framtid.
5. Huvudman har rutiner för att tillsammans med verksamheterna systematiskt följa upp digitaliseringens påverkan på undervisning och lärande.
6. Huvudman tar beslut om digitalisering baserat på det resultat som framkommer i uppföljningarna.

Under förarbetet till det här dokumentet har även fyra utmaningar identifierats:

1. Driftsfrågor och kostnadseffektivitet
2. Gemensamma spelregler och ramverk
3. Kompetensglappet
4. Tydligare prioriteringar och ökat samarbete och nätverkande.

I det här riktningsskildokumentet, med tillhörande handlingsplan, tydliggör vi hur ansvaret är fördelat inom vår organisation för att möta de fyra utmaningarna. Dokumentet har två huvudrubriker som utgår från två av de tidigare målen i den nationella digitaliseringsstrategin: Organisation för Likvärdig tillgång och användning och Adekvat digital kompetens. Dokumentet i sin helhet riktar sig mot utmaningen om *gemensamma spelregler och ramverk* medan *kompetensglappet* adresseras under Adekvat digital kompetens och *driftsfrågor och kostnadseffektivitet* adresseras under Likvärdig tillgång och användning. Handlingsplanen ska tydliggöra hur vi arbetar med *Tydligare prioriteringar och ökat samarbete och nätverkande*.

Eftersom vi i skrivande stund inväntar beslut om den nya nationella strategin fokuserar det här dokumentet framför allt på att skapa en tydlighet kring riktning vad gäller våra internt

¹ Kartläggningen utfördes av Foxway under 2021 och resulterade i rapporten Kartläggning Helsingborgs stads skolor – likvärdighet och digitalisering

definierade utmaningar. Dokumentet ska följas upp och revideras ett år efter att det är färdigställt.

Efter att kartläggningen gjordes har arbetet kring vår IT-miljö intensifierats, både inom Helsingborgs stad och inom Helsingborgs stads skolor, vilket gör att det perspektivet också lyfts in i handlingsplanen. Förberedelse inför digitala nationella prov och införandet av M365 är exempel på där arbetet fokuserar både på tekniska förutsättningar och nya möjligheter för förändrat arbetssätt.

Inledning

Digitaliseringen i skolan har pågått under flera år, och gett många lärdomar och insikter. Det ställs allt högre krav på den samlade förmågan att organisera för lärande med eleverna i fokus. Det handlar om den digitala förmågan, det digitala ekosystemet, lärandekapacitet, långsiktig finansiering samt styrning och ledning. Digitalisering är inget projekt utan en ständigt pågående omställning som påverkar hela samhället och skolan. Man bör se digitalisering som en metod för verksamhetsutveckling där digitala lösningar används för automatisering eller innovation. I verksamhetsplanen för läsåret 23/24 i Helsingborgs stads skolor, poängteras att vi ska utnyttja digitaliserings möjligheter och våga tänka nytt:

I stadens förväntan ligger också att vi ska utnyttja digitaliseringens möjligheter. Vi ska fortsätta utforska ny teknik och använda digitala verktyg. Våra pedagoger ska vara trygga med att använda både papper och penna, datorer och mobiler i undervisningen – alltid utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet. Vår inställning präglas av att våga, testa och lära. Låt oss fortsatt vara modiga och innovativa i vårt arbete. Genom att våga tänka nytt och testa nya idéer kan vi skapa inkluderande, omväxlande och stimulerande lärmiljöer där alla elever kan växa och utvecklas efter sin förmåga².

Skolan och förskolan ska arbeta med de konkreta mål och centrala innehåll om digital kompetens som finns i de olika skolformernas styrdokument. För att lyckas med det behöver man definiera och arbeta med digitalisering som medel för verksamhetsutveckling, men också för att nå styrdokumentens mål om adekvat digital kompetens.

Utmaningen i arbetet med likvärdig digitalisering handlar ofta om arbetet med att organisera för pedagogisk och teknisk support. När dessa brister försvårar det för förskolor och skolor att utveckla lärande och undervisning med digitala verktyg. Det hämmar också det nationella arbetet med digital likvärdighet. En välfungerande supportorganisation bygger på förståelse och kunskap om användarnas behov. Lika viktigt är det att vara insatt i idéer om lärande och förstå hur omvärlden förändras i takt med digitaliseringen. Det påverkar användarnas behov idag liksom den framtid, barn och elever går till mötes. Allt detta behöver ske i tät samverkan med huvudman, rektorer och verksamheter. Det är viktigt att både den pedagogiska och tekniska supporten stödjer lärandet, både centralt i organisationen likväl som lokalt i

² ur [Verksamhetsplan för läsåret 23/24 i Helsingborgs stads skolor](#)

verksamheten. Supporten behöver också vara en drivkraft för att utveckla arbetet med lärande och undervisning.

Organisation för likvärdig tillgång och användning

Det pedagogiskt och administrativa arbetet kräver förutsättningar och att det ges möjligheter för smarta och effektiva arbetssätt. Då krävs en ändamålsenlig digital infrastruktur som är tillgänglig, tid- och plattformsoberoende samt anpassad till verksamhetens behov. Detta sker genom ett samspel mellan huvudman och verksamhet

- Likvärdig tillgång av digitala system och tjänster säkerställs genom att ett grundutbud finns tillgängligt för alla med en tydlig driftorganisation.
- Likvärdig tillgång och användning av vissa specifika system säkras genom framtagande av gemensamma riktlinjer kring användning för dokumentation av barn/elevs lärande och utveckling
- Teknisk och pedagogisk support utgör en viktig förutsättning för att nå en digital likvärdighet i våra verksamheter. Genom att ha en gemensam bild över vem som gör vad inom support för att säkra en likvärdig tillgång och användning möter vi också en del av utmaningen om driftsfrågor och kostnadseffektivitet.

I tabellen nedan tydliggörs ansvarsfördelningen mellan huvudman och verksamhet. Denna översikt kompletteras med en mer detaljerad handlingsplan. Se bilaga B.

Område	Huvudmannens ansvar	Rektors ansvar	Digitaliseringsavdelningens ansvar (SLF) / IT Supportcenter
Övergripande organisation för digitaliseringsfrågor	Att säkerställa att det finns en organisation och rutiner för att fatta strategiska och operativa beslut, samt utgör en del i det systematiska kvalitetsarbetet	Att säkerställa strategiska beslut kring digitaliseringsfrågor ingår i det systematiska kvalitetsarbetet på förskolan/skolan	Att tillsammans med Skol- och fritidsförvaltningen skapa forum och rutiner för att utveckla samarbete i syfte att möta verksamhetens behov
Datadriven skolanalys	Att skapa förutsättningar och stöd i arbetet gällande att ta vara på data som stöd till analys för verksamhetsutveckling	Att ta vara på det analysunderlag som stöd för verksamhetsutveckling.	Att stödja huvudman i tekniska lösningar.
Organisation för drift	Att säkerställa driften av digitala system och tjänster, tex lärplattformar Ansvar: Pedagogiskt Center alternativt den stöдавdelning som ansvarar för aktuellt system	Att säkerställa att det finns administratörer i verksamheten i de system som kräver detta.	Att säkerställa driften och stödja integrationer av Helsingborgs stads skolors specifika digitala system och tjänster.

Område	Huvudmannens ansvar	Rektors ansvar	Digitaliseringsavdelningens ansvar (SLF) / IT Supportcenter
Organisation för teknisk och pedagogisk support	Att bistå med teknisk och pedagogisk support för Helsingborg stads skolors system ³ Ansvar: Pedagogiskt Center alternativt den stöдавdelning som ansvarar för aktuellt system	Att säkerställa att det finns lokalt utsedda nyckelpersoner för pedagogisk och teknisk support. (Närsupport) Säkerställa att nyckelpersoner har fördjupad kunskap kring funktionaliteter likväl som riktlinjer för HSS.	Att bistå med teknisk support för stadens utrustning: - Inloggning och kontohantering, datorer, telefoner, skrivare och stadsgemensamma system
Digitala system och tjänster (en del i digitala infrastrukturen)	Att erbjuda ett grundutbud som säkerställer likvärdighet, säkerhet och kostnadseffektivitet. Ansvar: Pedagogiskt Center alternativt den stöдавdelning som ansvarar för aktuellt system	Att utifrån behov komplettera grundutbudet med andra digitala tjänster	Att erbjuda stadens gemensamma grundutbud
Digitala verktyg – hårdvara/teknisk utrustning (en del i digitala infrastrukturen)	Att erbjuda stöd och rådgivning vid inköp och säkerställa att ändamålsenlig utrustning erbjuds. Ansvar: Pedagogiskt Center och Ekonomiavdelningen	Att säkerställa att barn/elever och personal har tillgång till ändamålsenliga digitala verktyg. Att ha en plan för att kontinuerligt uppdatera förskolans/skolans "maskinpark" och säkerställa att de följer de nationella krav som kan finnas.	Att hantera beställning och rådgivning vid inköp och säkerställa att ändamålsenlig utrustning erbjuds.
Uppföljning	Att kontinuerligt följa upp att arbetet med likvärdig tillgång och användning, utifrån riktningsskildningen inklusive handlingsplan, ger önskad effekt. Ansvar: Ansvarig verksamhetschef och avdelning Pedagogiskt center	Att kontinuerligt följa upp arbetet och insatserna för att öka likvärdig tillgång ger önskad effekt.	Att utvärdera och följa upp utbudet av digitala verktyg inför nya upphandlingar och avtal. Att ha dialog med SFF för att kunna möta behov framåt.

³ <https://intranat.helsingborg.se/sff/stod-i-arbetet/vara-system-och-tjanster/>

Adekvat digital kompetens

En förutsättning för att barn och elever i våra verksamheter ska ha möjlighet att utveckla adekvat digital kompetens är att rektor har kompetens att strategiskt leda digitalisering och att personalen har adekvat digital kompetens. Genom att systematiskt identifiera och möta kompetensglappen ökar vi likvärdigheten och minskar risken att barn och elever möter olika nivåer av digital kompetens. Genom att tydliggöra hur och vem som ansvarar för vilka delar inom utvecklingen av digital kompetens så säkerställer vi våra förutsättningar att nå likvärdighet vad gäller adekvat digital kompetens. Nedan hittar du en översikt över vem som har ansvar för vad när det kommer till digital kompetens.

Område	Huvudmannens ansvar	Rektors ansvar
Rektors strategiska kompetens att leda digitalisering	Att säkerställa att alla rektorer har kompetens att strategiskt leda digitalisering. Ansvar: Ansvarig verksamhetschef	Att identifiera sitt eget behov av kompetensutveckling och tillgodogöra sig de utvecklingsinsatser som erbjuds
Personalens adekvata digitala kompetens	Att möjliggöra och tillhandahålla kompetensutveckling, samt stödja utifrån behov. Att stödja, utmana och inspirera. Ansvar: Pedagogiskt Center	Att identifiera och kommunicera behov av kompetensutveckling hos medarbetare. Att organisera för närsupport på egna enheten.
Personalens kompetens att välja och använda ändamålsenliga digitala verktyg och tjänster	Att möjliggöra och tillhandahålla kompetensutveckling kopplat till digitaliseringens möjligheter för lärande och utveckling, både ur ett administrativt och ett pedagogiskt perspektiv. Ansvar: Pedagogiskt Center alternativt den stöдавdelning som ansvarar för aktuellt system	Att skapa möjligheter för kompetensutveckling, inspiration, erfarenhetsutbyte/kollegialt lärande Att tydliggöra förväntan att följa gemensamma riktlinjer för HSS och egna enheten.
Uppföljning av adekvat digital kompetens	Att säkerställa och följa upp att verksamheten utgår från aktuella styrdokument som rör digitalisering i det ordinarie uppföljningsarbetet. Ansvar: Ansvarig verksamhetschef	Att säkerställa och följa upp att verksamheten utgår från aktuella styrdokument som rör digitalisering i det ordinarie uppföljningsarbetet. Att kontinuerligt följa upp arbetet och insatserna som görs för att barn/elever och personal ska ha adekvat digital kompetens och ger önskad effekt.

Bilaga A Historik

Den nuvarande/förra nationella digitaliseringsstrategin beslutades 2017 och sträckte sig fram till och med 2022. Den innehöll 3 fokusområden:

- Digital kompetens för alla i skolväsendet. Här är målet att alla barn och elever ska utveckla en adekvat digital kompetens, samt att det ska finnas en digital likvärdighet i skolväsendet.
- Likvärdig tillgång och användning. Här är målet att barn, elever och personal ska ha god och likvärdig tillgång till digitala verktyg och resurser i syfte att förbättra utbildningen såväl som att effektivisera verksamheten.
- Forskning och uppföljning kring digitaliseringens möjligheter. Här är målet att forskning och uppföljning som stödjer utveckling av verksamheter och insatser ska genomföras med syfte att bidra till ökad måluppfyllelse och utvecklad digital kompetens.

För att följa upp hur väl Helsingborgs stads skolor nådde målen om "likvärdighet kopplat till digital kompetens och infrastruktur", och "likvärdiga förutsättningar att genomföra digitala nationella prov" genomfördes under våren 2021 en kartläggning med hjälp av Foxway och intervjuer med 33 ledare från organisationens styrkedja.

Kartläggningen fastslog att organisationen är generellt väl rustad när det gäller infrastruktur, organisation och kompetens men att det också finns utmaningar att hantera när det kommer till likvärdighet. De 4 utpekade utmaningarna är:

1. **Driftsfrågor och kostnadseffektivitet** – det finns stark oro kring hållbara lösningar kring teknik
2. **Gemensamma spelregler och ramverk** – avsaknaden av dessa gör att ansvaret vilar tungt på respektive rektors strategiska förmåga vilket skapar grogrund för bristande likvärdighet
3. **Kompetensglappet** - avståndet mellan de pedagogerna med lägst och de med högst kompetens kan i hög grad leva kvar, även om alla upplevt ett kompetenslyft under den senaste tiden.
4. Tydligare **prioriteringar** och ökat **samarbete och nätverkande** vad gäller lärande och undervisning önskas av en absolut majoritet av de intervjuade. Ur ett likvärdighetsperspektiv kan det vara av vikt att organisera detta arbete på ett systematiskt och forskningsbaserat sätt.

För att möta utmaningarna i kartläggningen formades under våren 2022 två arbetsgrupper för att arbeta med de olika frågorna. En arbetsgrupp med ledningsrepresentanter samlades för att formulera en riktning för digitaliseringsarbetet och en arbetsgrupp med representanter från stödfunktionerna samlades för att vässa stödarbetet.

En första version av ett riktningsskildokument presenterades för styr- och ledningsgrupp i augusti 2022 och har efter feedback arbetats om till ett dokument som bland annat tar tydligare sikte på huvudmannanivå som målgrupp medan den första riktade sig mot alla. I riktningsskildokumentet formulerades 6 målbilder:

1. Vi utvecklar nya innovativa arbetssätt som bidrar till en ökad måluppfyllelse för våra barn och elever.
2. Barn/elever följer sin egen kunskapsprogression formativt och medskapar till kreativa arbetssätt
3. Vi ser barn och elever som en resurs och möjliggörare för den fysiska och digitala utvecklingen i staden. Barn och elever har möjlighet att påverka och gör faktiskt det!
4. Vi har ett digitalt ekosystem där det är lätt för alla att vara modiga och nyfikna. Ekosystemet utgår från barnet/eleven som leder sig själv och sitt lärande och skapar sin egen framtid.
5. Huvudman har rutiner för att tillsammans med verksamheterna systematiskt följa upp digitaliseringens påverkan på undervisning och lärande.
6. Huvudman tar beslut om digitalisering baserat på det resultat som framkommer i uppföljningarna.

I förarbetet till riktningsskildringen formulerade även arbetsgruppen fem centrala frågor för att säkerställa rektors strategiska kompetens:

- Omvärldsanalys: Hur påverkar digitaliseringen samhället, demokratin och därmed skolan?
- Hur påverkar digitaliseringen undervisning och lärande?
- Hur kan man organisera ett förändringsarbete där den digitala tekniken fungerar som hävstång för pedagogiken?
- Vilken grad av förändring eller utveckling krävs av lärare och rektor för nå en fördjupad och hållbar utveckling av undervisningspraktiken med hjälp av digitaliseringen?
- Hur kan vi följa upp effekten av det digitala utvecklingsarbetet i staden?

I december 2022 presenterade Skolverket sitt nya förslag till nationell digitaliseringsstrategi, för perioden 2023-2027. Regeringen har inte godkänt förslaget ännu. Det nya förslaget har fyra huvudmål jämfört med tre i den förra:

Barn och elever utvecklar digital kompetens	Digitaliseringens möjligheter används inom skolväsendet
1. En del av ett livslångt lärande	1. Digitala lärresurser används för att utveckla undervisningen
2. Förmåga att använda digitala lärresurser	2. Data används för att utveckla verksamheten
3. Förmåga att agera respektfullt och källmedvetet	3. Lärresurser är ändamålsenliga och säkra
4. Ett intresse för digital teknik	

Bilaga B Handlingsplan

Till detta riktningssdokument hör en handlingsplan där respektive utmaning och tillhörande aktiviteter bryts ner i delar för att enklare kunna följa upp hur arbetet går inom respektive område under det kommande året. I kartläggningen som gjordes framkom att en majoritet av de tillfrågade efterfrågade **tydligare prioriteringar** vad gäller lärande och undervisning i det fortsatta digitaliseringsarbetet och att det önskas ett **utökat samarbete och nätverkande** kring dessa frågor. Den tillhörande handlingsplanen hjälper oss att identifiera vilka åtgärder som behöver prioriteras för att säkerställa den efterfrågan möts.

Skol- och fritidsförvaltningens samordningsgrupp för digitalisering utgår delvis från riktningssdokumentet inklusive handlingsplanen för att skapa en aktivitetsplan som stöd för det operativa arbetet framåt.

Nedan finns ett utdrag ur handlingsplanen, för mer information gällande ansvar och status se länk till bilaga B på intranätet.

Fokusområde i riktningssdokument	VAD	EFFEKT
Likvärdig tillgång och användning	Digitala nationella prov	Skol- och fritidsförvaltningen har en lösning för att tekniskt och säkert hantera den kommande nationella provtjänsten, se Skolverkets krav på huvudman. Tekniska förutsättningar - se Skolverket Skolor i HSS har likvärdiga förutsättningar att genomföra digitala nationella prov nationella riktlinjer på alla skolor
Likvärdig tillgång och användning	Organisation, roller och ansvar (huvudmannanivå, rektorsnivå)	Tydlig organisation för beslut och samordning av processer
Likvärdig tillgång och användning	Organisation, roller och ansvar (huvudmannanivå, rektorsnivå)	Hållbar och stödande organisation för pedagogisk och teknisk support
Likvärdig tillgång och användning	Digitalt ekosystem	Digital infrastruktur som är tillgänglig, tid- och plattformsoberoende, fungerande, anpassad till verksamhetens behov, som stödjer användningen av digitala läresurser och skoladministrativa systemlösningar. En ändamålsenlig digital infrastruktur möjliggör en effektiv informationsförsörjning och informationsutbyte mellan egna och andras system. Att barn/elever och personal har tillgång till digitala verktyg (hårdvara) utifrån sina behov
Likvärdig tillgång och användning	Likvärdig tillgång och användning	Smarta, säkra och effektiva arbetssätt som stödjer arbetet utifrån pedagogiskt och administrativt perspektiv. Ett grundutbud av digitala system och tjänster finns tillgängligt för alla utifrån behov.

Adekvat digital kompetens	Digital kompetens	Rektorer och huvudmän ska ha förmåga att strategiskt leda digitalt utvecklingsarbete i verksamheterna. Personal som arbetar med barn och elever ska ha kompetens att välja och använda ändamålsenliga digitala verktyg i utbildningen. Barn och elever ska i alla delar av skolväsendet ges förutsättningar att utveckla adekvat digital kompetens.
---------------------------	-------------------	--

Bilaga C Ordlista

Ordlista

Här förklaras ett antal centrala begrepp som används i Skoldigiguide⁴.

Adekvat digital kompetens

Digital kompetens definieras enligt Digitaliseringskommissionen (2015) i vilken utsträckning en individ är förtrogen med digitala verktyg och tjänster, samt har förmåga att följa med i den digitala utvecklingen och dess påverkan på ens liv. Enligt Skolverkets konkretisering innebär detta att:

- kunna förstå hur digitaliseringen påverkar samhället och individen
- kunna använda och förstå digitala verktyg och medier
- ha ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik
- kunna lösa problem och omsätta idéer i handling på ett kreativt sätt med användning av digital teknik

Tillägget adekvat tydliggör att den digitala kompetensen förändras över tid, i takt med samhällets behov och utvecklingen av såväl användande som verktyg.

Beprövad erfarenhet

För att benämna en erfarenhet beprövad måste den vara prövad, dokumenterad och genererad under en längre tidsperiod och av många. Den beprövade erfarenheten byggs i verksamheten och av professionen och den är lika relevant som den akademiskt framtagna kunskapen. Om beprövad erfarenhet är delad, dokumenterad och utvärderad kan den också bli överförbar, komma till nytta och användas i flera kontexter.

Digitalt ekosystem

Ett digitalt ekosystem är en avgränsad teknisk miljö bestående av infrastruktur, digital utrustning, digitala resurser (tjänster, appar och programvara) och användare som samverkar med varandra. Den samverkar också med en omgivning bestående av fysiska strukturer, leverantörer, regelverk men också ett socialt och ekonomiskt sammanhang.

Digital infrastruktur

Skolans digitala infrastruktur består av gemensamma digitala funktioner som möjliggör interoperabilitet (se definition nedan) och samverkan inom skelsektorn. En välfungerande digital infrastruktur är en förutsättning för skolväsendets digitalisering. Infrastrukturen är en kombination av fysisk utrustning, digitala tjänster, support och regelverk. Internet, interna nätverk, brandväggar och övrig nätverksutrustning, tjänster som e-post, lagring och elevregister, användarhantering med konton och rättigheter, regelverk och riktlinjer, säkerhet, standarder, inloggning och identifiering är några delar i infrastrukturen. Dit räknas också helpdesk och användarsupport kring tekniska frågor.

⁴ Källa <https://rapporter.skr.se/skoldigiguide/ordlista.html>

Interoperabilitet

Förmågan hos olika system att fungera tillsammans och kunna kommunicera och utbyta information med varandra.

Digitala läromedel

Ett digitalt läromedel är ett material med tydlig koppling till nationella läroplaner, kursplaner och andra styrdokument. Det är avsett att användas i ett pedagogiskt sammanhang och omfattar ett större område som ett ämne, en kurs eller en årskurs eller del därav. Materialet har en viss grad av interaktivitet och multimodalitet. Text, bild, ljud och video kan ingå i läromedlet. Inom förskoleverksamheten kan läromedel också omfatta pedagogiskt material.

Digitala lärresurser

Allt material som är digitalt och till nytta i undervisning och lärande är digitala lärresurser. Det kan vara stort som en hel webbplats eller ett läromedel eller litet som en bild eller en ljudfil. Sociala medier, en video, ett spel, en app, en programmeringsbar robot kan vara exempel på digitala lärresurser. De kan vara köpta eller öppna digitala lärresurser (Open Educational Resources, OER) som är tillgängliga fritt på internet, vilka i många fall också bearbetas helt fritt.

Digitala verktyg

Det kan vara en hårdvara (dator, surfplatta, smartboard, telefoner, chromebooks, robotar, hybrider, AI-högtalare med mera) eller en mjukvara som används i undervisning som till exempel olika redigeringsprogram, presentationsprogram, videoprogram eller program till plattformar. Även de olika it-tjänster som skolväsendet använder för administration och pedagogiskt arbete, till exempel skoladministrativa tjänster, schema, frånvarohantering, lärplattformar och så vidare. I fokusområde 2 under delmål 2.1 används dock uttrycket digitala verktyg även om målet enbart omfattar hårdvara, det vill säga datorer, läsplattor eller telefoner.

Huvudman

I guiden använder vi ordet huvudman för att täcka in den tjänstemannaroll som är ytterst ansvarig för utbildningsverksamheten inom en organisation. Det kan vara skolchef inom kommunal verksamhet och vd inom privata verksamheter.

Lärare

Benämningen lärare omfattar förskollärare, lärare i förskoleklass, grundskollärare, gymnasielärare och lärare inom vuxenutbildningen samt lärare inom motsvarande skolformer.

Pedagogisk personal

Omfattar all personal som arbetar i direkt kontakt med barn och elever.

Pedagogisk och teknisk support

Närsupport: I dennes uppdrag ingår att: Ge enklare teknisk support (hur fungerar tex projektor, webbläsare, VR-set), Ge pedagogisk support, Driva det lokala digitaliseringsarbetet tillsammans med rektor (och har ett tydligt uttalat uppdrag att göra så), Utbilda och stötta kollegor.

Praktiknära forskning

Forskning som bygger på frågeställningar och har formulerats i dialog mellan forskare och förskollärare, lärare eller annan verksam personal inom skolväsendet. Resultaten ska kunna användas inom ramen för huvudmäns systematiska kvalitetsarbete för att utveckla verksamheter. Den kan även benämnas verksamhetsnära forskning.

Ändamålsenlig digital infrastruktur

Digital infrastruktur som är tillgänglig, tid- och plattformsoberoende, fungerande, anpassad till verksamhetens behov, som stödjer användningen av digitala läresurser och skoladministrativa systemlösningar. En ändamålsenlig digital infrastruktur möjliggör en effektiv informationsförsörjning och informationsutbyte mellan egna och andras system.

Tekniska förutsättningar

Elever och personal behöver digitala verktyg och tjänster som är ändamålsenliga, behovsanpassade och lätta att använda. Det behövs en it-miljö där olika system, tjänster och verktyg samspelar. Det är viktigt att verksamheten har en god dialog med it-avdelningen om behoven av it-stöd så att de system som implementeras på bästa sätt stödjer verksamheten.

Några kännetecken på välfungerande digitala arbetsmiljöer:

- System/tjänster/verktyg fungerar tillsammans och kan kommunicera och samspela med varandra.
- Pedagogisk och teknisk support finns lätt tillgänglig.
- Verktyg och tjänster är användarcentrerade vilket innebär att de löser användarens behov snarare än administrationens/organisationens.
- Infrastrukturen, till exempel trådlösa nätverk, lagringsytor, bandbredd, rättigheter, är tillräckligt dimensionerad och hindrar inte organisationens användning och utveckling.
- Verksamhetens it-system är skalbart, säkert och användarvänligt.

Källor:

<https://rapporter.skr.se/skoldigiguide/ordlista.html>

<https://rapporter.skr.se/pedagogisk-och-teknisk-support-i-skolasendet/ord-och-begrepp.html>